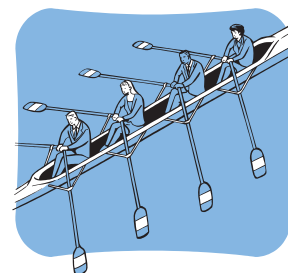

A COOPERATIVA DE TRABAJO ASOCIADO

■ A HISTORIA

As nosas protagonistas teñen claro que queren un traballo no que poidan ser as súas propias xefas, tomar as súas propias decisións e non ser só traballadoras por conta allea. Dalgún xeito están a decidir a creación dunha empresa propia e colectiva, na que participar todas. O que no eido empresarial se define como sociedade.

▶ AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "eu non teño experiencia laboral e moito menos empresarial. O de ser empresaria dame un pouco de medo, é un risco e unha dobre responsabilidade porque imos ter que traballar e xestionar nós".
- Ana: "pois a min atráeme a idea. Eu xa fun empregada e é certo que resulta máis cómodo pero tamén tes que aturar o teu. Para ser empresaria tampouco fai falla ser premio nobel, o importante é ter ilusión e tomalo en serio. O que non saibamos podémolo aprender, hai distintos servizos de orientación e asesoramento que nos poden botar unha man".
- Carme: "a min tamén góstate a idea, non será tan complicado se o facemos entre as tres: eu teño experiencia no traballo, Pilar ten formación especializada e Ana experiencia en administración. Coido que nos complementamos bastante e podemos formar un bo equipo. Ana é nai, eu xa traballei nesto e todas temos familiares ou coñecidos/as que precisan dun servizo como o noso, así que tampouco descoñecemos as necesidades dos/as posibles clientes".

OS CONSELLOS

É importante loitar por unha idea e sentirse capaces de levala a cabo. Para poder sacala adiante o primeiro é ter o desexo firme de querer facelo. A ilusión de pór en marcha algo noso é o combustible ecolóxico que fará camiñar ao o noso proxecto, pero que as ganas non nos confundan: non fagamos como a leiteira do conto, nen pensemos que todo vai ser doado e, moito menos, inmediato. O noso compromiso debe ser ilusionante pero tamén realista e serio.

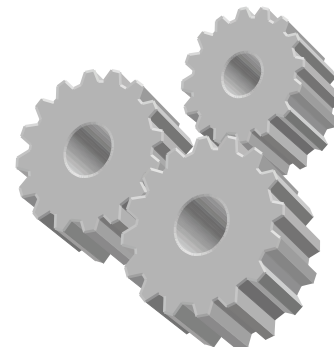
Que non nos enganen nin nos enganemos: ter a nosa empresa vai esixir traballo extra para organizarnos, para decidir quen e como se fan as cousas, asignando responsabilidades claras e tomando decisións que van ter consecuencias, as veces positivas e outras non tanto. Nosa será tamén a satisfacción de facelas ben.

IDEA ⇒ INFORMACIÓN ⇒ ASESORAMENTO

■ A HISTORIA

A decisión de crear a nosa empresa de xeito colectivo obríganos a analizar as distintas posibilidades societarias existentes: sociedades civís, mercatís e de economía social. Entre as últimas atopámonos coa cooperativa de traballo asociado.

As opinións das nosas protagonistas oriéntanse cara a responsabilidade compartida e a participación conxunta no proxecto, así que, sen dúbida, a súa empresa é unha cooperativa de traballo asociado.

▶ AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "se imos pór en marcha unha empresa entre as tres, todas debemos asumir os riscos e as responsabilidades".
- Ana: "esa vai ser a única maneira de facelo, é máis fácil se unimos esforzos que facelo soa, así cubriremos carencias e ofreceremos máis garantías. Terémonos unhas a outras para dármonos ánimos e seremos tres cabezas a pensar e propor solucións aos problemas".
- Carme: "atopar un traballo en boas condicións tampouco é tan doado, así que mellor creámolo nós e garantímonos unha protección social que nesta actividade é difícil de conseguir. Ademais ofrecer os servizos como empresa dá mellor imaxe e á xente dalle máis seguridade".

OS CONSELLOS

Cooperar = actuar conxuntamente para acadar un fin.

Asociar traballo = unirse para traballar en equipo

A cooperativa de traballo asociado é, polo tanto, a unión de varias persoas para por en marcha unha actividade, mediante o seu traballo persoal, que formalizan creando unha empresa que organizan e xestionan de acordo cos seus intereses.

Non é suficiente con implicármolos na cooperativa, é necesario que nos comprometamos. Ademais o noso compromiso será dobre: co traballo e coa boa marcha da empresa, porque adquirimo-la condición de socias/os traballadoras/es. Como as veces non é fácil ter clara a diferenza entre implicarse e comprometerse, velaí un exemplo, que o aclara moi ben: "nunha tortilla de xamón, a galiña implícase pero o porco comprométese".

TRABALLO ⇒ COOPERACIÓN ⇒ COMPROMISO

CARACTERÍSTICAS BÁSICAS DA COOPERATIVA DE TRABALLO ASOCIADO

A Lei de Cooperativas de Galicia (5/1998 do 18 de Decembro), define a cooperativa de traballo asociado como: aquela formada por persoas naturais con capacidade legal e física para desenvolver a actividade cooperativizada, podendo constituirse e funcionar con tres socios. Teñen por obxecto a prestación de traballo dos socios, proporcionándolles emprego, para producir en común bens e servizos para terceiros.

Estas son as súas características básicas:

- **MÍNIMO PARA CONSTITUIR A COOPERATIVA: TRES SOCIOS/AS TRABALLADORES/AS**
- **CAPITAL MÍNIMO: 3.006 EUROS (TOTALMENTE DESEMBOLSADO)**
- **1 PERSOA = 1 VOTO (INDEPENDENTEMENTE DO CAPITAL ACHEGADO)**
- **NINGÚN SOCIO/A PODERÁ TER MÁIS DUN TERCIO DO CAPITAL TOTAL**
- **OS/AS SOCIOS/AS PODEN OPTAR CONXUNTAMENTE POR ESTAREN NO REXIME XERAL DA SEGURIDADE SOCIAL OU NO REXIME ESPECIAL DE AUTÓNOMOS**
- **AS HORAS DE TRABALLO DOS/AS ASALARIADOS/AS NON PODERÁN SUPERAR O 30% DAS REALIZADAS POLOS/AS SOCIOS/AS/TRABALLADORES/AS**
- **OS/AS SOCIOS/AS TEÑEN DEREITO A PERCIBIR ANTICIPOS LABORAIS EN CONTÍA SEMELLANTE AOS SALARIOS DA ZONA E SECTOR DE ACTIVIDADE.**
- **EN NINGÚN CASO O ANTICIPO SERÁ INFERIOR AO SALARIO MÍNIMO INTERPROFESIONAL**
- **OS/AS SOCIOS/AS TEÑEN DEREITO A PARTICIPAR NO EXCEDENTE A TRAVÉS DO RETORNO COOPERATIVO QUE SE PERCIBIRÁ EN BASE Ó ANTICIPO LABORAL OU Ó TRABALLO REALIZADO.**
- **OS ESTATUTOS OU O REGULAMENTO DE REXIME INTERNO REGULARÁN A ORGANIZACIÓN BÁSICA DO TRABALLO: ESTRUCTURA DA EMPRESA, CLASIFICACIÓN PROFESIONAL, MOBILIDADE FUNCIONAL E XEOGRÁFICA, LICENCIAS RETRIBUIDAS E EXCEDENCIAS**

■ A HISTORIA

As cooperativas de traballo asociado son unha fórmula empresarial válida e recoñecida internacionalmente, malia que en ocasións non se coñecen o suficiente. O certo é que na cooperativa as persoas son o miolo. Por iso para ter boas cooperativas temos que ter boas e bos cooperativistas.

▶ AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "eu coñezo algunha persoa que formou parte dunha cooperativa de traballo e a experiencia non foi moi boa, ata acabou rifando con socias e ata cos veciños e parentes".
- Ana: "pois eu teño falado con xente que é cooperativista e está contenta, recoñecen que é difícil, sobre todo ao principio porque moitas persoas din comprometerse pero non o fan e á primeira de cambio collen a porta e deixan ós/ás demáis coa súa carga e a delas, pero tras a formación do grupo verdadeiramente interesado e disposto a tirar para diante e tendo as cousas claras, o ambiente de traballo e o nivel de compañerismo é moi bo".
- Carme: "ningunha relación nova é doada, mesmo aínda que nos coñezamos coma Pilar e eu, por iso coido que é importante falar as cousas, plantexar as dúbidas e tomar as decisións entre todas para que todas estemos de acordo no que fagamos e teñamos claro o que queremos. Coido que é mellor ir a modo no proceso porque así temos tempo de pensar máis as cousas".

OS CONSELLOS

O bo funcionamento da cooperativa require, das persoas que a forman, aptitudes e actitudes favorecedoras do diálogo, a participación e a colaboración. A participación conleva responsabilidades e esixe información, ó tempo que a autoxestión precisa dun coñecemento integral: societario, empresarial e laboral.

A maior parte das dificultades e conflitos que xurden a nivel interno na cooperativa, veñen orixinados pola falta de pautas e de experiencia no traballo en equipo -algo que deberíamos recoñecer como imprescindible no momento de formar ou integrar nunha empresa colectiva baseada na participación-, así como pola escasa formación integral necesaria para ser cooperativista. Non é necesario saber de todo, pero sí ter un coñecemento mínimo sobre que é unha cooperativa e que nos ofrece e esixe esta fórmula empresarial. Non debemos esquecer que a toma de decisións e a xestión da cooperativa correspóndelles ós socios e socias.

EQUIPO ⇨ CONFIANZA ⇨ COMPAÑEIRISMO

A HISTORIA

Cando se fala de conceptos como solidariedade, participación, compromiso, equidade e responsabilidade, parece que estamos a falar de moral ou dunha ong, sen decatarnos de que forman parte da nosa vida cotiá máis do que cremos, só que non os expresamos verbalmente. No cooperativismo póñense en práctica constantemente porque forman parte dos seus principios de funcionamento.

AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "estiven a mirar o que fomos recompilando e moitas cousas coinciden co que temos pensado: todas imos ter os mesmos dereitos e obrigas, todas temos que achegar capital social e todas imos ter que asumir responsabilidades. Xusto o que pensabamos".
- Ana: "a mín o que máis me gustou é iso de organizar o traballo segundo o que decidamos nós e ter dereito aos beneficios, ademáis do soldo, que se chama anticipo laboral, disque porque é un adianto dos beneficios que nos tocan e que se chaman retorno porque volve a nós: é produto do noso traballo é por iso é noso. Estame a gustar isto do cooperativismo".
- Carme: "é isto de elixir en que réxime de seguridade social queremos estar, non o vira nunca, é por riba podemos cambiar aos cinco anos. O tema da formación tamén me parece ben, porque nunca temos tempo pero é importante estar ó día e facer as cousas ben. A fin de contas os beneficios son para nós ¿non sí? "

OS CONSELLOS

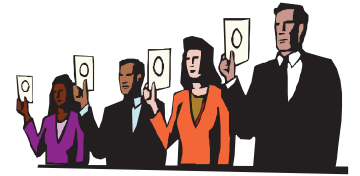
*As cooperativas baséanse nos valores de axuda mutua, responsabilidade, participación, igualdade, equidade, transparencia e solidariedade. Estes teñen o seu reflexo nos **PRINCIPIOS COOPERATIVOS**:*

- **adhesión voluntaria**, o principio de portas abertas defende a voluntariedade do cooperativismo "calquera ten liberdade de entrada e saída".
- **xestión democrática**, baseada na participación igualitaria de todos os socios e socias "unha persoa, un voto".
- **participación económica dos socios e socias**, en base ó compromiso e a identificación co proxecto.
- **autonomía e independencia** dos socios e socias na dirección e xestión da cooperativa.
- **educación, formación e información** son os piares que sosteñen a participación e a autoxestión cooperativa.
- cooperar é facer algo entre varias persoas a partir do convencemento de que xuntas poderemos mellor, por iso a colaboración vai alén das portas da nosa cooperativa e leva á **cooperación entre cooperativas**.
- **interese pola comunidade á que pertencemos**, porque a cooperativa forma parte dun contorno no que a influencia é recíproca.

VALORES ⇒ PRINCIPIOS ⇒ CULTURA COOPERATIVA

A HISTORIA

A cooperativa caracterízase polo principio de xestión democrática, porque cada persoa ten un voto e a diferenza das sociedades mercantís, o capital non determina o poder dos socios/as. Pero un concepto tan defendible como a igualdade pódese interpretar xerando desigualdade ou conflitos, pode levar a unha igualdade mal entendida, porque hai que ter claro en qué somos iguais – en dereitos e deberes na nosa condición de socio/a – e en que momento debemos exercer a igualdade: na asemblea xeral.

AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "a idea de que cada persoa teña un voto e non importe o capital que cada unha teña na cooperativa paréceme moi boa; deste xeito o compromiso persoal co traballo e a empresa están por riba do compromiso económico. Poderíamos dicir que "outra empresa é posible"".
- Ana: "sen esquecer que tamén existe a obrigatoriedade de achegar capital , que sen cartos non se vai a ningures. A min o que me parece importante é que malia decidir todas, é importante tamén confiar nas outras, porque cada unha asume unha responsabilidade e unhas tarefas e non imos ir todas xuntas a todas partes para vixiarnos".
- Carme: "está claro que iso é importante, mesmo no noso caso que somos só tres. Ademáis non imos a estar traballando xuntas todo o tempo, así que temos que fiarnos de que todas cumprimos e que o facemos ben. Coido que sería bo facer reunións para comentar e avaliar o que facemos cada semana, por exemplo".

OS CONSELLOS

Exercer a igualdade non só é a convicción de que todos/as temos os mesmos dereitos e deberes, senón tamén é respectar ás diferenzas. As condicións nas que se atopan as persoas non son as mesmas para todas, por iso cómpre defender a equidade e a solidariedade como camiño cara a igualdade.

O principio de igualdade exerceuse nas asembleas xerais e isto non se contradí co feito de que algunhas persoas asuman cargos e outras non e daquela teñamos que respectar as súas decisións e actuacións, nin co feito de que a organización do traballo conleve categorías e responsabilidades distintas e, polo tanto, algúns/has socios/as teñan autoridade sobre outros/as e podan recibir distinto anticipo en base a iso. Non debemos escudarnos na igualdade para confundir as cousas e xerar desigualdade.

RESPECTO ⇒ EQUIDADE ⇒ IGUALDADE

A HISTORIA

¿Cal pensan que son esas vantaxes da fórmula cooperativa? ¿Como comprenden cada unha delas? É importante falar a fondo destas cuestións para asegurar que todas están entendendo o mesmo. E así van entrar a concretar o que significa a filosofía cooperativa cando se leva á práctica para resolver unha necesidade tan central como a do emprego.

AS PROTAGONISTAS

- Pilar: "o que a min máis me chama da fórmula cooperativa é a lóxica do traballo en equipo: respectar e recoller as achegas persoais e así chegar máis lonxe que cando as cousas as facemos cada quen polo seu lado. A unión e a igualdade entre nós faime sentir máis arroupada e máis forte cara este proxecto".
- Ana: "ter todas nós voz e voto ante as decisións que teñamos que tomar é algo que me atrae e que non vivín na miña experiencia laboral anterior, na que eu era só 'unha mandada'. Poida que nos atopemos con problemas, pero tamén penso que falando darémolos resolto. Se todas temos boa vontade de saír para adiante xuntas, superaremos os problemas".
- Carme: "Estou de acordo con vós, pero supoño que tamén será importante que cada unha cumpra de forma responsable coas funcións que lle tocan. Ás veces hai persoas que se escudan no grupo para non dar golpe. Eu creo que debemos marcar con claridade o que lle toca a cada quen e ser moi serias con iso. Así tamén evitamos *poñernos a mal*".

OS CONSELLOS

A cooperativa é un modelo de empresa baseado nas relacións de cooperación: resolver en común necesidades comúns. Nunha cooperativa de traballo asociado a necesidade común é un emprego digno. Pero un emprego digno significa moitas cousas:

- *Que se traduza nun medio de vida (unha retribución salarial)*
- *Que sexa un emprego onde poderse realizar profesionalmente (proxectando unha forma de entender o servizo que a cooperativa presta no mercado)*
- *Que permita unha proxección persoal alén do profesional: xerando benestar e riqueza no noso contorno*
- *Que ofrezca unha vida laboral saudable, con bo clima de relación, deixando tamén tempo para a vida persoal...*

A cooperativa é unha estratexia particular de afrontar estas necesidades: facéndoo en común, de forma participativa e democrática.